



31.5.2011

Käsittävä tässä kokouksessa

14

24.5.2011 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO ALOITTEESTA TERVEYSASEMIEN UUSIEN
TYÖMUOTOJEN KEHITTÄMISESTÄ JA LISÄRESURSOINNISTA

Terke 2011-463

TJA Terveyslautakunta päättäneenä antaa talousarvioaloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Kansallisella tasolla tavoitteena on helpottaa potilaan hoitoon pääsyä uudistamalla terveyskeskusten välistä työn- ja vastuunjakoa. Helsingin terveyskeskuksessa uusia työtapoja kehitetään monin eri tavoin.

Terveyslautakunnan 19.5.2010 hyväksymän terveysasemien toiminnan kehittämissuunnitelman päätavoitteina ovat väestön tasa-arvoinen palvelujen saanti ja hoitoon pääsy, hoitoon pääsyn ja tuottavuuden parantaminen sekä hoidon jatkuvuuden turvaaminen pitkäaikaista hoitosuhdetta tarvitseville. Palveluverkkoa kehitetään ja toimintamalleja muutetaan sisältäen vapaan hakeutumisen, ammattiryhmien työnjaon kehittämisen ja hoidon sujuvan järjestämisen yhteistyössä muiden toimijoiden ja erikoissairaanhoidon kanssa.

Hoitoon pääsyn ja työnjaon tarkoituksenmukaisuuden parantamiseksi terveysasemilla on siirrytty lääkäri- hoitaja- työpari- ja listautumismalliin. Mallissa asukas listautuu haluamalleen terveysasemalle ja halutessaan asukas voi valita myös hoitavan lääkäriinsä terveysaseman lääkäreistä. Potilaille, joilla on pitkäaikaissairauksia tai muusta syystä tarve pysyvään hoitosuhteeseen, suositellaan listautumista lääkärille. Potilaan omahoitajaksi tulee lääkärin työparina työskentelevä hoitaja.

Mielenterveysongelmaisten asiakkaiden perustason hoidon turvaamiseksi terveysasemilla on 25 psykiatrista sairaanhoitajaa, joiden tehtävä on vuodesta 2005 lukien muotoutunut erikoissairaanhoidon rajapintayhteistyötä tukeväksi.

Vuonna 2010 aloitetussa Terveysasema kuntalaisen käyttöliittymänä - hankkeessa on 13 päihdetyöntekijää ja neljä sosiaalineuvojaa – jokaiselle terveysasemalle on nimetty omansa. Heidän tehtäviinsä kuuluu muun muassa perustason päihdeongelmaisten asiakkaiden kokonaistilanteen kartoitus ja hoidon tarpeen arvio. Päihdetyöntekijä tekee hoitosuunnitelman yhdessä potilaan omalääkäri-omahoitaja – työparin kanssa ja ohjaa potilaan tarvittaessa erityishoidon piiriin.



31.5.2011

Käsitteltävä tässä kokouksessa

Päihdetyöntekijä toimii linkkinä myös kolmannen sektorin palveluihin. Sosiaalineuvojien tehtävänä on selvittää potilaan sosiaalinen tilanne ja palvelujen tarve sekä ohjata potilas tarpeellisten palveluiden piiriin. Työ sisältää sekä yksilö- että verkostotyötä. Tavoitteena on mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivien potilaiden aseman vahvistaminen ja palvelujen turvaaminen sekä toimivat palvelukokonaisuudet. Samalla perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon rajapintayhteistyötä parannetaan ja perusterveydenhuollon henkilöstön mielenterveys- ja päihdeosaamista kehitetään.

Päihde- ja/tai mielenterveysongelmaisiin kohdistuvia ryhmätyömuotoja arvioidaan sen jälkeen, kun hankkeen vaikuttavuudesta ja muista tuloksista on saatu riittävästi tietoa. Tulosten perusteella toimintaa suunnataan potilaita terveyteen parhaiten vaikuttavalla tavalla.

Kontulan ja Kivikon terveysasemilla käynnistettiin vuonna 2011 hanke, jossa terveysasemien ajanvaraus-/vastaanottohenkilökunta ohjaa sovittujen kriteerien perusteella fysioterapeutin vastaanotolle potilaat, jotka hakeutuvat akuutin selkävivun vuoksi lääkärin vastaanotolle. Hyvien kokemusten perusteella toimintaa laajennetaan muille terveysasemille ja muihin tuki- ja liikuntaelinten sairauksiin.

Terveyskeskuksen vuoden 2012 talousarvioesityksen kustannustaso on määritelty samalle tasolle kuin vuonna 2011, joten aloitteessa esitetty henkilöstön lisääminen terveysasemille ei ole mahdollista supistamatta muuta toimintaa.

Terveyslautakunta ei pidä aloitteessa esitettyjä resurssilisäyksiä perusteltuina eikä kannata esitystä, koska meneillään olevan kehittämistyön vaikuttavuudesta ja muista tuloksista ei vielä ole riittävästi tietoa mahdollisesti tarvittavien resurssilisäysten arvioinnin perustaksi.

Terveysvaikutusten arviointi

Uusien työmuotojen kehittäminen perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalitoimen kesken mahdollistaa toimivat palvelukokonaisuudet ja resurssien paremman kohdentamisen moniammatillisena verkostotyönä ja siten voidaan olettaa tuottavan terveyshyötyä.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504



31.5.2011

Käsitteltävä tässä kokouksessa

Valjus Kaarina, henkilöstöpäällikkö, puhelin 310 42304

Esittelijä Kati Peltola ja 10 muuta valtuutettua ovat tehneet seuraavan aloitteen:

"Helsingin terveysasemia ollaan kehittämässä oikeaan suuntaan. Suunnitelmien toteutuessa terveysasemien käyttäjät pääsevät vastaanotolle nykyistä nopeammin ja saavat entistä parempaa hoitoa. Psykiatriset sairaanhoitajat, päihdehoitajat ja sosiaalineuvojat lisäävät terveysasemien kykyä monipuoliseen terveydenhuoltoon. Fysioterapiaakin ollaan tuomassa takaisin terveysasemille.

Näiden ammattiryhmien tulo helpottaa lääkäreiden ja terveydenhoitajien työtä ja tarjoaa myös uusia työtapoja, jotka pitäisi ottaa nopeasti käyttöön mahdollisimman suuren terveyshyödyn saamiseksi. Yleisimpiä kansantauteja sairastavien ja mm. mielenterveys- tai päihdeongelmaisten ryhmät tarjoaisivat tukea paljon kattavammin kuin pelkkä yksilöhoito. Myös erilaiset potilasjärjestöt pitäisi kutsua mukaan terveysasemien ryhmien ja muunkin potilastyön kehittämiseen.

Nämä työmuodot edellyttävät sitä, että sekä psykiatrisia sairaanhoitajia, päihdehoitajia että sosiaalineuvojia on kaikilla terveysasemilla 2-4 työntekijää. Yhden työntekijän voimat eivät riitä monipuoliseen työhön ja satunnaiset sijaiset eivät pysty pitämään yllä jatkuvuutta. Terveysasemille on saatava myös tiloja uusille työntekijöille ja työmuodoille.

Helsingiläisten ja eri asuma-alueiden suuret terveyserot osoittavat, miten tärkeätä kansanterveydelle on laajentaa lähiterveysasemien vastuuta ja voimavaroja. Siksi ehdotamme, että vuoden 2012 budjetissa painotetaan nykyisten lähiterveysasemien ja uusien pääterveysasemien henkilöstön monipuolistamista ja lisäämistä. Kahden miljoonan lisämäärärahalla voitaisiin uusia työtapoja vahvistaa kaikilla terveysasemilla."

Aloitteesta on pyydetty lausunto kaupunginhallitukselle 26.5.2011 mennessä terveyslautakunnalta.